

GIPUZKOAKO GAZTEEN PANORAMIKA

1. Aurkezpena

2. Adierazleen koadroa

3. Euskadiko panoramika

4. Arabako panoramika

5. Bizkaiko panoramika

6. Gipuzkoako panoramika

7. Datu base interaktiboa

Demografia eta biztanleria

- EUSTATen datuen arabera, 2015eko urtarrilaren 1ean, 15 eta 29 urte bitarteko 95.534 gazte zeuden Gipuzkoan. Datu hori esanguratsuagoa da 2000ko datuekin alderatuta, urte hartan 15 eta 29 urte bitarteko 147.975 pertsona baitzeuden.
- Gazteen indizea, hau da, biztanle guztietatik zenbat diren 15 eta 29 urte bitartekoak, beste minimo historiko batera jaitsi da Gipuzkoan; hots, % 13,5. Indize hau ia 9 puntu jaitsi da 2000ko % 22tik.
- Gazteen atzeritarren kopurua ere murriztu da Gipuzkoan eta 2015ean 11.996 pertsonakoa da.
- 2015eko Gipuzkoako gazteen migrazio-saldoa positiboa da, 1189 lagunekoa hain zuzen ere.
- 64 urtetik gorakoen gaineko gazteen ratioak txikitzen jarraitzen du, bizi-itzaropena handitzen den hein berean. 2015ean, Gipuzkoan, 64,1 gaztekoa da indizea 64 urtetik gorako 100 nagusiko. Beheranzko joera antzematen da 2000tik, argi eta garbi, urte hartan 129koa baitzen; hau da, 15 eta 29 urte bitarteko pertsona gehiago zegoen, 64 urtetik gorakoak baino.
- Lehenbizikoz ama izateko batez besteko adina gero eta altuagoa da, eta 32 urtetik hurbil dago Gipuzkoako nesken artean (31,6).

Hezkuntza

- 2014an, Gipuzkoan eskola uzten dutenen tasa (alegia, 18 eta 24 urte bitarteko biztanleetatik zenbatak amaitu duten gehienez Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza baino, inkestari erantzun aurreko lau asteetan, ez duten bestelako ikasketa edo prestakuntzarik jaso) % 7,1ekoa zen. Euskadiko batez bestekotik (% 7,5) beherago agertzen da Gipuzkoa.
- Bigarren Hezkuntza amaitu dutenen tasak pixka bat gora egin du Gipuzkoan dagoeneko. 2014an % 86,2ak behintzat Bigarren Hezkuntza amaitua zuten Gipuzkoan.
- Goi-mailako hezkuntzako titulazioa lortzen dutenen kopuruak (hau da, 30 eta 34 urte bitarteko zenbat gaztek duten hirugarren mailako titulazioa, unibertsitatekoa edo goi-mailako prestakuntza-zikloetakoa) % 50,8an dago Gipuzkoan 2014. Joan den aurretik gorakada nabarmena izan du gainera, orduan % 46,3 baitzen.
- Euskararen jakite-mailak behera egin du Gipuzkoan, % 76,3tik (2009) % 74,8ra (2014). Hala ere, Euskadiko batez bestekotik gora dago eta beste bi lurraldeak oso atzean uzten ditu (Euskadikotik 10 puntu gora eta Arabakotik 20 puntu gora).
- Ingelesaren jakite-mailari dagokionez, , hau da, ingelesez ondo berba egiten dutenen portzentajea, goraka doa Euskadin eta baita Gipuzkoan ere. 2014an % 55,4ra heldu da 15 eta 29 urte bitartekoaren artean. Portzentaje honek gora egin du 2000ko % 45,7tik.
- Euskararen eta ingelesaren jakite-mailak gora egitearen ondorioz, hiruletasun-tasa (hau da, 15 eta 29 urte bitarteko zenbat gaztek egiten duten ondo euskaraz, gaztelaniaz eta ingelesez) % 18,5etik (2009) % 30,9ra (2014) pasatu da Gipuzkoan.

GIPUZKOAKO GAZTEEN PANORAMIKA

1. Aurkezpena

2. Adierazleen koadroa

3. Euskadiko panoramika

4. Arabako panoramika

5. Bizkaiko panoramika

6. Gipuzkoako panoramika

7. Datu base interaktiboa

Enplegua eta egoera ekonomikoa

- 16 eta 29 urte bitarteko Euskadiko gazteen jarduera-tasa % 51,4koa da; hau da, Euskadiko gazteen erdiak baino gehiago lanean ari dira, edo lan egiteko prest daude. Gipuzkoa batez bestekoaren antzera dago, % 51,9ko jarduera-tasa izanik.
- Gipuzkoako enplegu-tasa (hau da, zenbat pertsonak duten lana) Euskadiren batez bestekotik gora dabil (% 38,6 eta % 37,1).
- Euskadiko gazteriaren langabezia-tasa 2014an % 29,5 era igo zen baina handik behera egin du 2015ean % 27,9 arte. Gipuzkoan langabezia-tasa % 25,7koa da.
- Iraupen luzeko langabezia-tasa (hau da, zenbat gaztek daramatzaten hamabi hilabete baino gehiago jarraian lanik gabe) Gipuzkoan % 9,6koa da.
- Lanaldi partzialean ari dira Euskadin lanean ari diren gaztetik ia herena (% 30,7) eta egoera hau Gipuzkoan antzeko dabil (% 27,1).
- Gipuzkoako 15 eta 29 urte bitarteko % 52,5ek uste du hurrengo urtean lanpostua galtzeko edo lan-baldintzak prekarizatzeko arriskua dagoela.
- Gipuzkoan, 16 eta 29 urte bitarteko gazteen batez besteko soldata garbia, hilean, 1014,13 eurokoa da, Euskadiko batez bestekotik gora (996,39 euro).
- 16 eta 34 urteko 1000 landueneko ezbehar tasa Gipuzkoan 32,2koa da. Arabako ezbehar tasarekin alderatuz (46,1koa 1000 langileko), ikus dezakegu Gipuzkoakoa dezente hobea dela.
- Gipuzkoako gazte landunen % 55,6k diote beren lana oso edo nahiko lotuta dagoela duten prestakuntzarekin.
- Ikasketak amaitu eta prestakuntza akademikoari lotutako lana aurkitzeko itzaropena handia da Gipuzkoan, % 63,3k hala uste du eta. Araban % 59,5k hala uste du eta Gipuzkoan % 70,4k.
- Gipuzkoan, nahitaez atzerrira emigratzeko probabilitatea % 17,6koa da, Arabako gazteen (% 14,2) eta Bizkaiko gazteen (% 13,7) balioetatik gora.

GIPUZKOAKO GAZTEEN PANORAMIKA

1. Aurkezpena

2. Adierazleen koadroa

3. Euskadiko panoramika

4. Arabako panoramika

5. Bizkaiko panoramika

6. Gipuzkoako panoramika

7. Datu base interaktiboa

Emantzipazioa eta etxebizitza

- 2015ean, Gipuzkoako 18 eta 34 urte bitartekoen emantzipazio-tasa % 40,8koa da. Gipuzkoako gazteen emantzipazio-tasa 2015ean Euskadikoaren parekoa da (% 40,9).
- Azken datuaren arabera (2011), emantzipatzeko batez besteko adina Gipuzkoan 28,9 urtekoa da. Balio hau Espainiakoa (28,5) baino zertxobait altuagoa da eta 28en EBko beste estatu kide batzuetakoa baino askoz handiagoa ere, besteak beste, Suedia (20,3), Danimarka (21,0) eta Finlandia (21,9).
- Gazteak emantzipatu ahal izateko eragozpen handiena etxebizitza eskuratzea da (jabetzan edo alokairuan), eta, horrekin batera, lan-ezgonkortasuna eta prekarietatea egotea. Horrela, 2015ean, Gipuzkoan, etxebizitza jabetzan eskuratzea diru-sarreraren % 58 kostatzen zaie bakarrik emantzipatu nahi duten 18 eta 34 urte bitartekoei.
- Etxebizitza alokairuan eskuratzearen kostua Gipuzkoan jabetzan eskuratzearena baino are handiagoa da. Horrela, 18 eta 34 urte bitarteko Arabako gazteek beren diru-sarreraren % 67,5a bideratu beharko lukete alokairua ordaintzera. Gipuzkoa da bai erosteko eta bai alokatzeko kosterik handienak dituen lurraldea.
- 2015ean, Gipuzkoan emantzipatuta dauden 18 eta 34 urte bitarteko gazteen % 57,3 alokairuan bizi ziren. Azken bi hamarkadetako bilakaera aztertuz gero, aldaketa nabaria dago emantzipatzeko moduan; 1991n, 18 eta 34 urte bitarteko Gipuzkoako pertsonen % 10,6 soilik bizi baitziren alokairuan. Balio hori 2006an % 18,5era heldu zen eta 2011n % 27,8ra.
- Etxebizitzaren gastuak ordaintzeko zailtasunek (hau da, emantzipatutako zenbat pertsonak dituzten zailtasunak etxebizitzaren gastuak ordaintzeko, tartean alokairua, hipoteka-kuota, argi edo uraren ordainagiriak, etab.) emantzipatuta dauden 18 eta 34 urte bitartekoen % 23,4ri eragiten diete Gipuzkoan 2015ean. Portzentaje hori apur bat txikitu da 2013tik; urte hartan, etxebizitzaren gastuak ordaintzeko zailtasunak zituztenen portzentajea % 26koa zen.
- Gipuzkoan emantzipatutako gazteen % 16,8k diru-sarreraren % 40 bideratzen dute etxebizitza-gastuak ordaintzera, eta horrek ahalegin ekonomiko handiegia egitea dakarkie.
- Emantzipatu ondoren sortutako arazo ekonomikoak direla medio gurasoen etxera itzuli behar izan duten Gipuzkoako 18 eta 34 urte bitarteko gazteen portzentajea % 1,5ekoa izan zen 2015ean.
- Emantzipazioa zapuzteko aukerak (hau da, zenbatek ezin izango duten emantzipatu, nahi izanda ere, eta zenbatek itzuli beharko duten, nahitaez, gurasoen etxera), gora egin du Gipuzkoan 2014 eta 2015 artean, % 41k,6tik % 43,5era.
- Gipuzkoan emantzipatu gabe dauden 18 eta 34 urte bitarteko gazteen artean alokairuaren aukerak gora egiten du emantzipatu nahi izanez gero. 2013an % 47,9 ziren baina 2015ean % 61,2ra heltzen da.

GIPUZKOAKO GAZTEEN PANORAMIKA

1. Aurkezpena

2. Adierazleen koadroa

3. Euskadiko panoramika

4. Arabako panoramika

5. Bizkaiko panoramika

6. Gipuzkoako panoramika

7. Datu base interaktiboa

Osasuna

- EAEko gazteek beren osasunaz duten pertzepzioak egonkor jarraitzen du, baina joera positiboa hartu du azken urteotan. 2002an, Euskadiko gazteen % 5,8k uste zuen ez zutela osasun ona (erdipurdikoa, txarra edo oso txarra), baina 2013an portzentaje hori % 4,6ra jaitsi da. Gipuzkoan beraien osasuna txartzat hartzen duten gazteen kopurua % 5,6koa da.
- Osasun-arazo kronikoen portzentajeak Gipuzkoako gazteen % 20,7 harrapatzen du.
- Osasun mentalari dagokionez, Gipuzkoako gazteen % 15,7k diote noizbait izan dutela antsietate edo depresioa, Euskadiko batez bestekotik zertxobait gora (% 13,7).
- Gipuzkoako gazte gehienek (% 76,1) egiten dute astero jarduera fisikoren bat, bizia edo neurrizkoa. Balio honek gora egin du 2007ko % 66,2tik.
- Obesitate-tasa kalkulatzeko, formula hau erabiltzen da: pisua (kg-tan) / altuera (m-tan) ber bi. Gipuzkoako gazteei dagokienez, tasa hau handitu egin da 2002ko % 2,6 eta 2013ko % 3,4 artean. Hiru lurraldeen baliorik baxuena dauka Gipuzkoak, izan ere Euskadiren batez bestekoa % 5,4 da.
- GIB infekzio berriek (adin-talde bereko 10 000 gazteko tasaren arabera kalkulaturakoak) balio txikiak izaten jarraitzen dute. 2015ean, tasa hori Gipuzkoako gazteen artean 1,2koa da.
- Haurdunaldia borondatez eten duten 15 eta 29 urte bitarteko emakumeen kopurua (adin-tarte bereko 1000 emakumetik) 10,7koa izan da 2014an Gipuzkoan. Euskadin, ostera, 11,8koa.
- Haurduntza adoleszenteen tasak 15 eta 17 urte bitarteko emakumeen artean urtebetean jaio den haur kopurua eta borondatez eten den haurdunaldi kopurua biltzen ditu, adin-tarte bereko 1000 emakumeko. 2014an tasa hori Gipuzkoan 5,6koa da, Euskadiko baxuena,
- Gipuzkoako 15 eta 29 urte bitartekoen artean trafikio-istripuen ondoriozko hilkortasun-tasa, adin-tarte bereko 100 000 pertsonako, 2,2koa da. Tasa hau Gipuzkoan jaso den baxuena da 2011ekoa kenduta.

Aisia, kultura eta kirola

- 2012an Gipuzkoako gazteen % 43,6 kontzerturen batean egonak ziren aurreko hiru hilabeteetan.
- % 49,7k aisialdiko jarduera artistikoren bat egin ohi zuten (esaterako, argazkilaritza edo pintura).

GIPUZKOAKO GAZTEEN PANORAMIKA

1. Aurkezpena

- % 56,3k erregulartasunez irakurtzen zuten (libururen bat hilean), nahitaez irakurri beharrekoaz gain. Hiru aspektu hauetan Gipuzkoa goreneko lekuan agertzen da Euskadin.

2. Adierazleen koadroa

- 2012an, Gipuzkoako gazteen % 47,3k kirola egiten zuten gutxienez astean hiritan eta honetan ere beste bi lurraldeen aurretik ageri da Gipuzkoa, Araban % 41,4 eta Bizkaian % 35,5 baitzen.

- Gipuzkoako gazteen % 27,1ek astean 15 ordu baino gehiago ematen zituzten Interneten.

- Gipuzkoan lonja daukaten gazteen portzentajea 2015ean % 26,5koa da.

3. Euskadiko panoramika

- Gipuzkoako gazteek lagunekin erabiltzen duten hizkuntzari dagokionez, % 59,3k euskara erabiltzen dute. Euskadiko batez bestekotik gora dabil hemen ere Gipuzkoa (% 42,0). Arabakoa bikoiztu egiten du (% 26,1); baita Bizkaikoa ere (% 30,7).

4. Arabako panoramika

Balioak eta jarrerak

- Gipuzkoako gazteen % 64k dute beren burua fedegabetzat edo agnostikotzat. Beste lurraldeetako gazteekiko aldea ia 20 puntukoa da (Arabakoa % 45,6 eta Bizkaian % 49,5).

- Gipuzkoako gazte gehienei ondo iruditzen zaie sexu bereko pertsonak ezkontzea (% 88,0), sexu-aldaketa egitea (% 83,3), askatasunez eta borondatez abortatzea (% 82,3, eutanasia egitea (% 75,6) eta kanabisa legezkotzea (% 67,1). Kontu guzti hauetan Gipuzkoa beste bi lurralde historikoen aurretik dabil.

- Gipuzkoako 15 eta 29 urte bitarteko % 41,7 elkarteren bateko kide da. Portzentaje hau Bizkaikoa baino askoz handiagoa da (% 25,9).

- Gipuzkoako gazteek politikan duten interesak gora egin du 2012 eta 2014 artean. Politikan interes handia edo dezente dutenen portzentajea % 28,2tik % 31ra pasa da tarte horretan.

- Gipuzkoako gazteen % 65,7k aldaketa soziala nahi duela adierazten du.

- Gipuzkoako gazteen % 8,7k borondatezko lana egiten dute.

- Emakumeen aurkako indarkeriaren adierazleak (hau da, 15 eta 29 urte bitarteko zenbat emakumek salatu duten beren aurkako indarkeria, adin-tarte bereko 1000 emakumeko) balio konstanteei eutsi die azken urteotan. 2015ean Gipuzkoan, 15 eta 29 urte bitarteko emakumeen aurkako indarkeria 7,2koa da.

- Gipuzkoako gazteen % 32,9 garraio publikoan egiten dituzte joan-etorriak egunero.

6. Gipuzkoako panoramika

7. Datu base interaktiboa

GIPUZKOAKO GAZTEEN PANORAMIKA

1. Aurkezpena

2. Adierazleen koadroa

3. Euskadiko panoramika

4. Arabako panoramika

5. Bizkaiko panoramika

6. Gipuzkoako panoramika

7. Datu base interaktiboa

- Bizikletan egindako eguneroko joan-etorrietan, aldiz, Gipuzkoak (% 18,1) aurre hartzen die Arabari (% 17,2) eta batez ere Bizkaiari (% 2,1).
- Gogobetetasun pertsonalaren indizea (hau da, nola baloratzen duten gazteek beren egoera) 7,2koa izan da 2015ean Gipuzkoan.
- Adin hori zutenean gurasoak baino egoera hobean daudela dioten gazteen portzentajea neurtzen duen adierazleak beherako joera du 2008tik Gipuzkoan beste bi lurraldeetan gertatu den bezala, % 78,8 zenean. 2011n % 65,7ra pasatu zen, 2013an % 58,5era eta 2015ean % 66,1era igo da.
- Etorkizunarekiko konfiantza-indizea adierazle sintetiko bat da, eta adierazten du 15 eta 29 urte bitarteko gazteek nola ikusten dituzten bost urte barru beren egoera pertsonala, gazteen egoera eta Euskadiren egoera. Adierazle horren emaitza 0 eta 100 bitartean dago. Gipuzkoan 2014ko % 76tik 2015eko % 73,1ra jaitsi da.

